

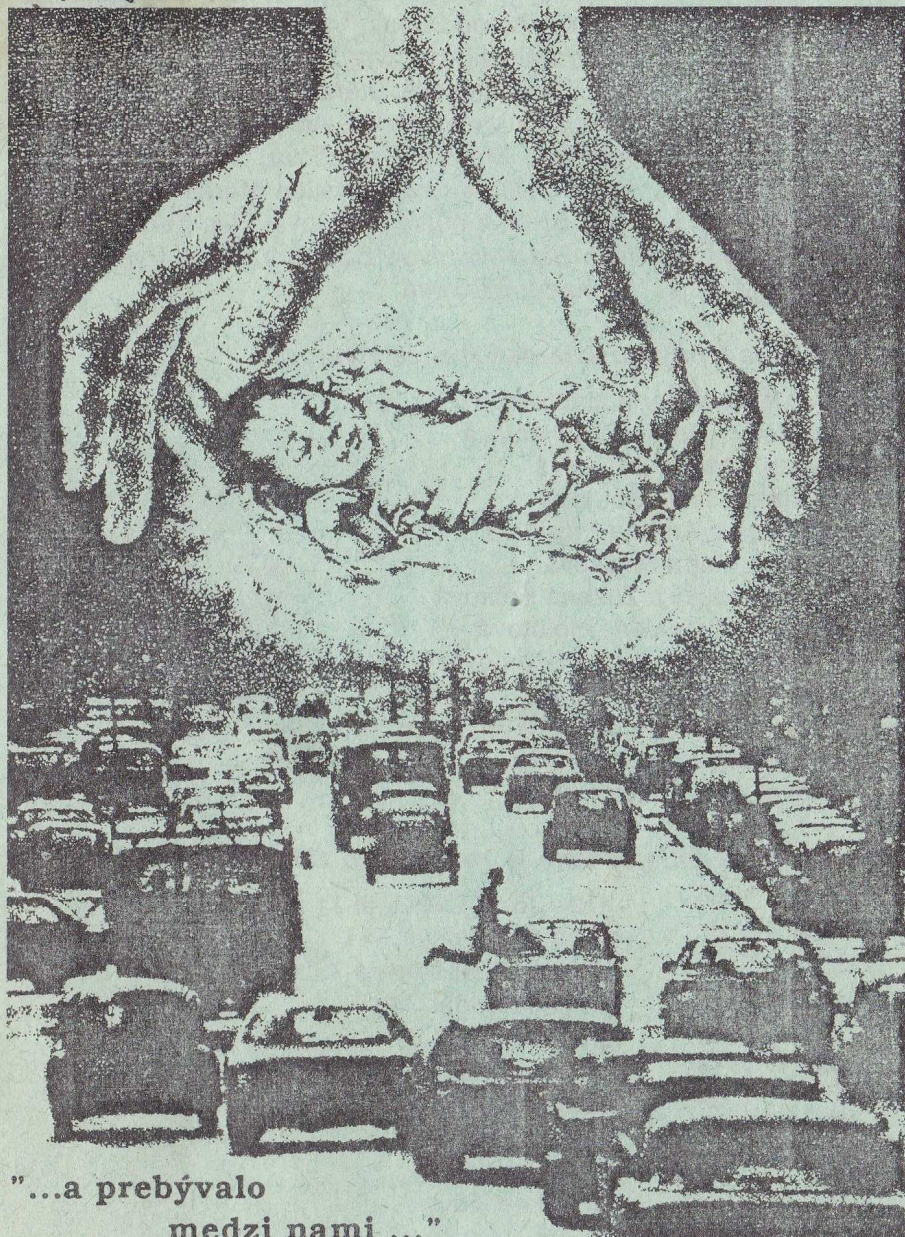
ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

Číslo 14

ROČNÍK III

VIANOCE 1995

"...a prebývalo
medzi nami ..."

(Jn 1, 14)

Farská kronika

od 10. 11. do 9. 12. 1995

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

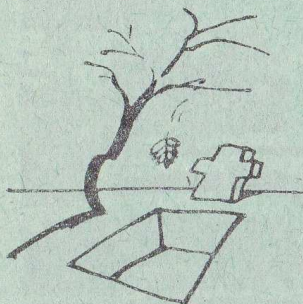
Dominika Mokra, Marek Kalman, Dagmara Košovska, Anton Bobuš, Vanesa Danihelova, Miroslava Palackova, Livia Matušíova, Robert Daniš, Klaudia Pentekova, Štefan Matiaš, Viktoria Kohútova, Kristina Fabikova, Adrian Hlavinka, Roman Adamec, Monika Farkašova, Kristina Pažícka, Silvia Leitmannova, Kristina Marošiova, Bianka Bartošova, Vanesa Jelšicova, Filip Kerata, Veronika Batorova, Ivan Czvinger, Milan Vyškrabka, Michaela Batorova

Blahoželáme k prijatiu sviatosťi manželstva:

Jaroslav Mokry a Maria Maurerova
Karol Dvorský a Terazia Kamenicka
Imrich Mašo a Maria Betakova
Robert Daniš a Iveta Šoutova
Peter Špaldon a Andrea Košíkova
Jozef Šnirc a Marta Blaškova
Jozef Dobrovodský a Zuzana Krškova
Vojtech Kucharik a Maria Holotova
Štefan Matiaš a Drahomira Balogova
Igor Kelemen a Silvia Borkova
Dušan Chudy a Jana Špečkova
Miroslav Lučansky a Eva Mokra
Ivan Letavaj a Eva Zabojnikova

S kresťanskou nadejou sme sa rozlucili so zomrelymi:

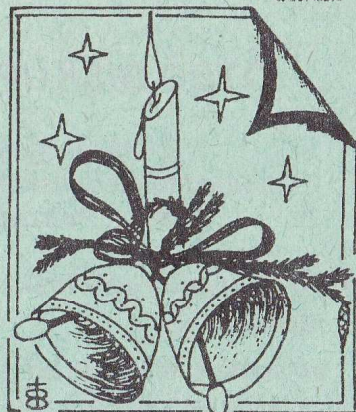
JUDr. Jozef Odkladal 71 r.
Maria Kristianova 74 r.
Štefania Kucharikova 72 r.
Vendelin Bogar 74 r.
Ignac Stiffel 79 r.
Jan Lалуha 51 r.
Agneša Vidova 16 r.
Vojtech Šimo 71 r.
Jozef Vojčik 68 r.
Jan Flimel 50 r.

Odpočinutie večné daj im, Pane, ...

ČAS VIANOČNÝ

Ako každý rok i tento túžobne očakávané Vianoce sú už konečne tu. Prečo vlastne ich tak netrpezlivo očakávajú nielen deti, dospelí, ale i starší ľudia ? Na to je iste viacero odpovedí, ktoré majú spoločného menovateľa: všetci ľudia spontánne **túžia po radosťi a trvalom pokoji.**

A práve na Vianoce si všetci lepšie uvedomujeme, že túto radosť a nádej na trvalý pokoj nám prináša to malé Betlehemské Dieťa, ktoré sa volalo Slovo. To Slovo, ktoré si zobralo naše ľudské telo len preto, lebo nás prišlo zachrániť. Od čoho ? Od toho **najhoršieho položenia človeka: žiť v odboji, v neláske s Bohom, ktorý je sám Láska.**

Prvý človek vedome sa postavil proti Bohu a tým privolal na celé ľudské pokolenie hroznú kľatbu. **Božia láska je však vždy iniciatívna**, preto nachádza náhradné riešenie, ako človeka priviesť k trvalému šťastiu. "Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa svet skrze neho spasil." (Ján 3, 16- 17).

Všetci si znova môžeme lepšie uvedomiť Božiu dobrotu voči nám zvlášť vtedy, keď budeme v kruhu svojich najbližších sedieť pri štedrovečernom stole a potom pri polnočnej svätej omši. Uvedomíme si, že človek len vtedy prežíva opravdivú radosť, keď miluje a je milovaný. Z toho pramení ten **vnútorný pokoj, ktorý svet dať nemôže.**

Prajem Vám, milí farníci, ľudia dobrej vôle v Prievidzi, aby sme to spoločne prežívali cez tieto Vianoce i cez Nový rok 1996, ktorý nech je dobrou prípravou na veľké jubileum - rok 2000 v duchu témy duchovnej obnovy Slovenska: Cirkev - jedno srdce a jedna duša.

Váš Ján Bednár, dekan

* * * * *

Blaha, šťastia hodiny
v kruhu svojej rodiny
užite si spoločne!

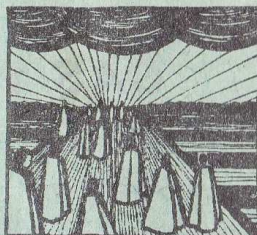
Krásne sviatky vianočné
zo srdca všetkým želá
redakcia naša celá !

OTEČ BISKUP, NA SLOVÍČKO

*Pár otázok generálnemu vikárovi,
pomocnému banskobystrickému biskupovi
Msgr. Petrovi Dubovskému*

• Čo si myslíte ako biskup o súčasnej spoločenskej situácii na Slovensku?

Vo vnútri spoločnosti bola vždy rozporná situácia, len navonok neprepukla až s takou vášnivou ako dnes. Na porovnanie: Ako gymnazista som chodieval na prázdniny od vlaku buď 5 alebo z druhej stanice 9 km. Peši. Nebál som sa. U nás nebolo ani lupičov, ani drogistov. Dnes tým istým chotárom by som sa neodvážil ísť v noci. Zmenili sa ľudia? - Oslobodili ich od Boha. Sloboda bez Boha je peklo. Je to svojvôľa alebo vôľa moci, peňazí. Cez tri generácie brali ľuďom Boha prostredníctvom kníh, rozhlasu, školy a škôlky, pracovísk všetkého druhu. Okrádali roľníkov o dedičstvo rodu a o lásku k rodnej hrude a spravili z nich nevoľníkov, ktorí chodili robiť "na panské". Ako chlapec som doma dlho nemohol pochopiť, že ráno chodieval jeden človek po dedine a do niektorých dverí zavolal: "Na panské!" Neskôr som sa dozvedel, že tí ľudia sú buď "bíreši", alebo pracujú na grófovom majetku. On býval v Budapešti, ale statok mal v našej dedine. Komunistický štát okradol všetky vrstvy obyvateľov a priviedol ľudí k degradácii myslenia - len si spomeňte na okridlené: "Kto nekradne, okráda svoju rodinu." Výchova (v zlom slova zmysle) donáša svoje ovocie... Robili z ľudí donášačov a udavačov, tzv. pomocníkov, v susedstvách i na pracoviskách...

Myslenie, hodnoty sú u veľkej časti ľudí vykoľajené, pokrivené. Mnohí ľudia nevedia, odnaučili ich, samostatne a pravdivo myslieť. A panuje ešte strach...

Celé spoločenské zoskupenia dávajú všetko možné na prvé miesto. Je to falošné a prináša to nezrelé, prípadne havárijne dôsledky, lebo Bohu patrí prvé miesto. Od neho vychádza pre človeka orientácia pre život a pre všetky jeho oblasti. Ak človek túži po niečom, čo je menej než Boh, zažije úzkosť a sklamanie.

• Aká bola Vaša cesta ku kňazstvu? Ako ste sa k nemu dostali?

Pekná - bez otrasov v mladosti, ale poznačená Božou rukou, ktorú dieťa tak nevníma. V šiestom roku mi zomrel otec. Do gymnázia som šiel až v 14 rokoch. Poznal som už tvrdú prácu na rodnej roli, v 11 rokoch som už samostatne oral. A neraz som mal slzy v očiach, keď som nevládal vyložiť železné kolieska na voz. Mal som nábožnú matku. Mala dobré srdce a asi

to bola Bohom vyhladená cesta pre moje kňazské povolanie. Keď som mal 11 - 12 rokov, poslal jej richtár podomového obchodníka z Trnavy, či by ho neprenocovala. My, deti, sme boli ešte malé, tak chcela mať istotu, čo je to za človeka. Ten porozprával o svojej rodine a pritom aj o svojom synovi, ktorý bol študentom a bol v internáte, ktorý viedli jezuiti. Vykreslil prostredie, poriadok atď. v najskvelejších farbách, ale dodal, že jeho syn bol lotor a tak ho jezuiti vyhodili. Mne však zostal v pamäti vykreslený obraz, ktorý som si dopíňal čítaním článkov Posla a Misijným svetom a to mi pomohlo pri rozhodovaní.

• **Čo by ste si priali, aby sa v našej diecéze obrátilo na cestu k lepšiemu?**

Živý záujem o spoluprácu po celom biskupstve a medzi sebou. Vedieť si napláňovať aspoň týždeň dovolenky na bezplatnú brigádu na stavby kostolov alebo fár, príp. na pomoc pri stavbách či rekonštrukciách domu najmä mladým rodinám.

• **Nestalo sa Vám, že by si Vás poplietli s futbalistom Petrom Dubovským?**

Popliesť - to nie. Vekový rozdiel je priveľký. Ale otázky na to v príbuzenstve padli často. Sme naozaj príbuzní. Môj otec a jeho pradedo boli bratia. Fandím mu a som rád, že premohol pokušenie namýšľať si priveľa o sebe, keď je v Španielsku.

• **Čo by ste chceli odkázať všetkým Prievidžanom?**

Život s Kristom je náročný, ale aj pekný a šťastný. Veľmi túžim, aby sa život pre potreby Cirkvi a rodín - ako som už spomenul v bode č. 3 - u nich rozvinul. Aby nežili iba pre svoj najužší rodinný kruh.

Za rozhovor ďakuje M. Puvák

* * * * *

LÁSKA ZEMI

Kam odišla moja láska?
Stratila svoju tvár.
Zmizli aj naše želania,
odišli túžby, odpúšťania.

Neviem, kam mám ísť.
Mám len tú nádej.
Tak buď môj priateľ, kamarát,
buď mi sestra, budem tvoj brat.

My musíme vrátiť Zemi lásku stratenú,
Zem patrí nám a máme šancu poslednú.

Program bohoslužieb cez Vianoce

Nedeľa 24.12.1995 - doobeda ako zvyčajne:

Farský kostol: 7.30, 9.00 - *farská* a 10.30 - *detská*

Mariánsky kostol: 9.00

Piaristický kostol: 6.45, 9.30, 11.00 a 16.00

Polnočná sv. omša: 24.12.1995

Farský kostol: 21.30 - zvlášť pre deti a 24.00

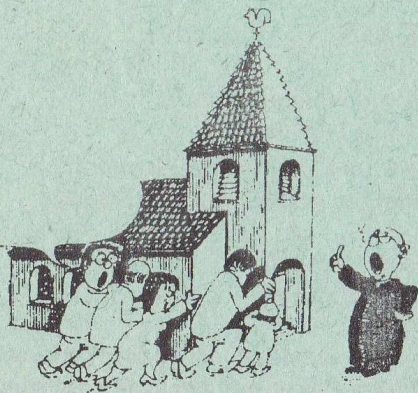
Mariánsky kostol: 24.00

Piaristický kostol: 24.00

Jasličková pobožnosť: Farský kostol: 25.12.1995 o 15.00 hod.

Piaristický kostol: 26.12.1995 o 15.00 hod.

	Farský	Mariánsky	Piaristický
25. 12.	7.30; 9.00; 10.30; 18.00	9.00	6.45; 9.30; 11.00
26. 12.	7.30; 9.00; 10.30; 18.00	9.00	6.45; 9.30; 11.00
27.- 30.	6.00 a 18.00	-	6.45 a 18.30
31. 12.	7.30; 9.00; 10.30;	9.00	6.45; 9.30; 11.00
d'akovná pobožnosť	16.00	16.00	16.00
1.1.	7.30; 9.00; 10.30; 18.00	9.00	6.45; 9.30; 11.00

**Teraz niečo pre tých,
ktorým je ďaleko do kostola...**

Pán farár velí:

" Hej - rup!

Keďže kostol je zle otočený,
musíme vchod posunúť na tú
stranu, kde budú mať k nemu
ľudia bližšie..."

POVERENIE LEKTOROV

Dňa 21. 10. t.r. vo farskom kostole pri večernej sv. omši vdp. dekan J. Bednár slávnostne odovzdal **12 lektorom oficiálne poverenie od p. biskupa Msgr. R. Baláža** pre službu lektorov. Toto poverenie ich oprávňuje čítať lekcie Božieho slova počas bohoslužieb. Lektori sa na túto službu pripravovali niekoľko mesiacov pod vedením prof. Králik a p. dekana. Lektorské poverenie obdržali: prof. Králik, prof. Mečiarová, Ing. Pogorielov, Ing. Pogorieľová, D. Vajdová, A. Hessoová, S. Falatová, L. Martiška ml., T. Pažický, A. Surík, M. Puvák, B. Svitok.

E. P.

OTCOVIA A MAMY, ZAHRAJTE SA S NAMI! ÁNO A ČI NIE, POVEDZTE SI SAMI!

Viete, prečo je vaše dieťa smutné?
 Čítate mu rozprávku pred spaním?
 Viete, prečo sa bojí tmy?
 Môže vaše dieťa chodiť na svätú omšu?
 Boli ste s ním na vychádzke?
 Je nedeľa vo vašej rodine dňom sviatočným?
 Delíte svoju lásku medzi svoje deti rovnakým dielom?
 Viete, že vaše dieťa potrebuje vašu úctu a uznanie?
 Povedali ste vášmu dieťaťu, že má anjela strážneho?
 Viete, že vaše dieťa je osobnosť?
 Viete, že vaše dieťa vám dáva prednosť pred peniazmi?
 Dávate prednosť svojmu dieťaťu pred peniazmi?
 Opravili ste už pokazenú hračku?
 Vie vaše dieťa, že ho miluje Nebeský Otec?
 Viete, že Vaše dieťa má právo na Vašu lásku?

Máte doma dieťa, ktoré chráni Vaše mnohé, múdre " á n o " ?

*Ak nie, začnite ich rýchlo loviť!
Zajtra bude neskoršie ako dnes!*

Tonka K.

---

*Radujem sa v tieto sviatky z narodenia Krista Pána, nech vám on,
milí rodičia, všetko dobré z neba dáva.*

CEZ BARTOLOMEJ DO RÍMA

Milí čitatelia,
pre spostenie sme pre Vás pripravili kvíz, ktorého hlavnú cenu - **ZÁJAZD DO RÍMA PRE 2 OSOBY** - venuje p. J. Patrovič, majiteľ cestovnej kancelárie **SLOVAKOTRANS** v Prievidzi. Tento atraktívny **7-dňový zájazd bude prebiehať 5.- 11.5.1995** a zahŕňa návštevu mnohých krásnych miest (Rím, Asissi, Padova, Netunno ...). **Kvíz bude prebiehať od Vianoc 1995 do marca 1996**. V každom čísle Bartolomeja uverejníme jednu otázku a odpoveď na ňu nám pošlite po každom vyjdení čísla vždy do 15 dní od vyjdenia časopisu, alebo naraz do konca 20. marca 1996. To znamená, že keď sa zapojíte a odpovede budú správne, máte šancu na výhru.

Vždy k odpovedi je potrebné nalepiť príslušný kupón, v opačnom prípade nebude možné odpoveď zaradiť do žrebovania.

Decembrová otázka znie:

Napište 6 miest na Slovensku, ktoré počas svojej návštevy v dňoch 30.6. - 3.7.95 navštívil Svätý Otec Ján Pavol II.

Ak poznáte odpoveď, neváhajte a pošlite nám ju do 8.1.1996. Nezapodniťe nalepiť kupón "Rím 1".

Zlosovanie sa uskutoční 24. marca 1996 pri sv. omši o 10.30 hod. vo farskom kostole v Prievidzi.

Viete už o tom, že:

• Vianočný recitál pátra Jána s jeho pesničkami a sprievodným slovom sa uskutoční 25. decembra 1995 o 16.00 hod v **piaristickom kostole** v Prievidzi. S vianočnou radosťou pozývame rodičov, deti i našich priateľov.

• Dňa 29.12.1995 sa uskutoční **3. ročník halového turnaja vo futbale miništrantov**. Hrať sa bude v **oboch telocvičniach gymnázia** v Prievidzi. Budú pozvané tímy: Zvolen, Vrútky, Partizánske, Šimonovany, Bojnice, Bartolomej, Bartolomej II, Piaristi, Piaristi II a vysokoškoláci (vedie ich p.kaplán Ondrej). **Začiatok o 9.00 hod.** Všetkých pozývame k povzbudzovaniu.

• "Radujme sa" je názov **vianočného programu** scénickej skupiny **Mladosť** (miništranti) a hudobnej skupiny **Spray**, ktorý sa uskutoční **30.12.1995 o 17.15 hod. vo farskom kostole**. O 18.00 hod. bude mládežnícka sv. omša a po nej bude program pokračovať. Radujme sa spolu!

VŠETKO ZA VŠETKO (o žene roka 1995)

Tieto slová Pána Ježiša sú **krédom sestry Bernadety z domova rehoľných sestier vo Vrúcku**. Pre mnohých, ktorým pomáha, je skutočnou Mamou Bernadetou. Pre tých, čo padajú do priepasti beznádeje a ona ich, cez Máriinu lásku, vkladá do Jej starostlivosti, zachraňuje, usmerňuje, pre nich je **slovenskou Matkou Terezou**.

Krehučká, akoby odchovaná v láskavej dlani Panny Márie, hnaná silou i svetlom Pána Ježiša, ktorého nadovšetko miluje. Im odovzdala svoju lásku, radosť, bolesť, nadšenie z práce - svoj život. Je **priateľkou všetkých**. Ťažko chorých, opustených. Láska, s akou sa ujíma zblúdeného stvorenia, mládeže, utrápených matiek, ratuje nenarodené deti, navštevuje väzňov - tá láska nemôže prameniť z iného, iba zo SRDCA MÁRIE. Toľko lásky do srdca Bernadety môže dať a neustále vyprosovať u Svojho Syna len ONA. Sr. Bernadeta je pokojná, vyrovnaná, z očí jej vyžaruje húževnatosť, úžasná sila tvoriť, pomáhať a pritom je sama na invalidnom vozíku. Jej pokora pohľadza aj najnehodnejšie stvorenie a núti nás zamyslieť sa nad zmyslom života i svojho vnútra.

Je **zakladateľkou Rodiny Nepoškvrnenej**. Neúnavná, horlivá vo svojich modlitbách za deti, mládež, kňazov, spolusestry i za zomrelých.

Keď bola sestra Bernadeta dlhé časy internovaná a žila pod najprísnejším dozorom ŠtB, s božou diplomaciou zvládala všetky útrapy. Mária ju ochránila. Moje slová vďaka za chvíle plné lásky, bez pera a mikrofónu, zanikli pred tou, ktorá pracuje celým srdcom i dušou v službách Márie - sestrou Bernadetou - Máriinou veľvyslankyňou.

A. Luborecká

Čitateľom Bartolomeja, ich rodinám, členom Rodiny Nepoškvrnenej, prajem Vianoce v Duchu Panny Márie, aby ich prežívali tak, ako ich Ona prežívala prvýkrát v BETLEHEME.

Sr. BERNADETA

Blahoželanie prvému trvalému diakonovi v našej diecéze

K DIAKONSKÉMU SVÄTENIU zo dňa 8. 12. 1995 v Banskej Bystrici, ktoré ste prijali z rúk Mons. Rudolfa Baláza, Vám drahý náš pán diakon **Ján Farbiak**, zo srdca **BLAHOŽELÁME**.

Nech Pán žehná Vašu službu, pri ktorej budete v prievidskej farnosti kázať, krstiť, sobášiť, pochovávať, pripravovať k sviatostiam. Všetko to robte s láskou Pána Ježiša, ktorý si Vás vyvolil.

Prievidskí kňazi a veriaci

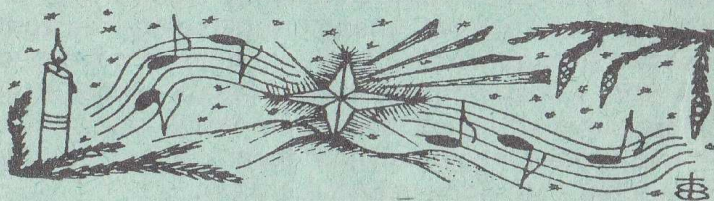

"BARTOLOMEJČATÁ" V BÁNOVCIACH

Ak ste v **nedeľu 26. 11.** videli pred farským kostolom množstvo detí, tak to boli zaiste "Bartolomejčatá" a sestričky Daniela, Bernarda, Dávida a vdp. Ján Bednár. Náš cieľ bolo mesto Bánovce nad Bebravou.

Najsôr sme navštívili **mestský cintorín**, kde sme sa pomodlili pri hrobe dp. dekana Kapustu. Na **detskej sv. omši** sa zúčastnilo veľa detí, lebo bol sviatok Krista Kráľa. Po skončení tejto sv. omše bolo veľmi pôsobivé nasadenie koruniek na hlavu, ktoré symbolizovali sviatok Krista Kráľa. Kvôli rozpoznaníu, kto odkiaľ pochádza, boli korunky dvojfarebné. Všetky vyhľadované prievidské deti sa nasýtili dobrým gulášom. Po výdatnom obede **nasledovali rôzne súťaže, hádanky, tanec**. Všetky deti sa skutočne dobre bavili. Ani sme sa nenazdali a z úst nášho p. dekana zaznievali posledné slová vďaky, ktoré patrili bánovskému p. farárovi a sestričkám. Lúčenie bolo ťažké, lebo sme si našli veľa kamarátok a kamarátov. Radostný bol odchod k autobusu, ale v kútiku duše by sme najradšej ešte ostali. Na tento krásny výlet nám ostanú pekné spomienky.

S. Lindraiová

JENDRUCHOVCI

Dňa 18. 11. 1995 o 18. hod sa v rím.- kat. farskom kostole v Prievidzi uskutočnilo **vystúpenie hudobného súboru JENDRUCHOVCOV**. Tento vokálno-inštrumentálny súbor súrodencov tvorí deväť súrodencov vo veku 2 až 17 rokov. Umeleckým vedúcim je otec Milan Jendruch, učiteľ ZUŠ na Dolinského ul. v Bratislave. Deti sú žiakmi tejto školy a tu aj súbor vznikol. Hru a spev ôsmich detí doprevádza svojim tanečným prejavom najmladší Filipko. Repertoár súboru je všestranný - od hudby starých majstrov (J.B.LULLY, BACH, MOZART, VERDI, SCHUMANN, ČAJKOVSKIJ, VI-VALDI, SMETANA, SUCHOŇ), cez svetové populárne melódie, po hudbu tanečnú, country, ľudovú a chrámovú.

Tento jedinečný súbor pripravil všetkým počas celej sv. omše aj po nej **bohatý vnútorný zážitok**. Nejednému rodičovi vyhĺkli slzy dojatia i uznania pri pohľade na **statočnú slovenskú matku**.

Za ich spontánne svedectvo viery deťom i rodičom úprimne ďakujeme.

AKO SME PREŽÍVALI VIANOCE ...

(anketa)

**Ktoré Vianoce boli vo Vašom živote najkrajšie?
Ktoré najsmutnejšie?
Vaše obľúbené vianočné jedlo.**

Ján, 80- ročný:

- Chodil som koledovať ako miništrant v Levoči. Narodenie Pána Ježiša je pre mňa vždy krásne a radostné.
- Najsmutnejšie tie, keď mi zomrel malý brat.
- Bola to kapustnica, pupáčky, v mladosti namiesto kapra kyslé ryby.

Anna, 65- ročná:

- Všetky Vianoce sú krásne. Čaro týchto sviatkov sme prežívali už pri zdobení kostola ako mladé dievčatá. Pri večeri mama vinšovala a dala každému krížik na čelo.
- V reholi som našla druhý domov. Vianoce so spolusestrami boli a sú rovnako krásne ako doma.
- Vianoce v Duchu Svätom vždy vyhladili každú boliestku.
- Kapustnica so sušenými slivkami, makové pupáčky tiež so slivkami, kapor, zemiakový šalát, koláče, ovocie. Zvykom bolo položiť na stôl sito, v ktorom bolo po kúsku z celoročnej úrody. Po celý Štedrý deň bol prísny pôst.

Dušan, 27- ročný:

- Najkrajšie boli prvé Vianoce v novom dome. Bol som rád, že každý zo súrodencov mal svoje miesto a odpadla mi starosť o moje sestry. Stopercentne zadelená práca pre každého po celý deň, celodenný pôst (slabé raňajky).
- Na najsmutnejšie sa zabúda.
- Najprv to boli oplátky s medom, aperitív (za štamprľu), najväčšia špecialita - kapustnica s hříbami, zajedaná kysnutými tvarohovými koláčmi - fantázia.

Jana, 17- ročná:

- Najkrajšie boli vtedy, keď som ako prváčka zažila na jasličkovej pobožnosti vnútorné obrátenie a našla som si cestu k svojim rovesníckam, spolublížnym.
- Po mojom krste v 14 rokoch som prežila veľký smútok, lebo nemal kto so mnou ísť do kostola na polnočnú.
- Kapustnica, ryby, šalát, oplátky s medom, po štedrej večeri i rezne.

Anka, Katka

KTO BOL ANDREJ TRÚCHLY-SYTNIANSKY?

(Pokračovanie)

DUCHOVENSTVO BÝVA PRVÝM BUDITEĽOM A VZDELÁVATEĽOM NÁRODA

V každom prípade v národe **práve duchovenstvo bol ten stav**, ktorý svojim vzdelaním, svojou hmotnou samostatnosťou, svojim oduševnením nielen za duchovný a mravný pokrok vedelo zápasiť, ale ktorý dal národom aj prvých bojovníkov za vzdelanosť, za hmotný blahobyť, za povznesenie a za politickú slobodu národa. Čo by bolo z národnej reči, zo slovanských národov bez sv. Cyrila a Metoda, čo by bolo z nás - Slovákov bez takých kňazov, akými boli Štefan Moyzes, Karol Kuzmány, Ján Palárik, Jozef Viktorín, Jozef M. Hurban, František Sasínek, Andrej Kmeť a iní duchovní? Na to by nám vedel odpovedať len zaostalý, nevzdelaný, úbohý stav tých národov, ktorí kňazov - buditeľov nemali.

ZO ŠKÔL DO ŽIVOTA

Po skončení kňazského seminára bol Trúchly **13. 3. 1867 vysvätený za kňaza**. Vstupujúc takto do života, nepovažoval svoj úrad za prameň výživy, ani sa neuspokojil s plnením najužších povinností stavu kňazského. Veď nechcel iba pre seba žiť, vedel, že **čím je niekto učenejší, tým je viac dlžný svojmu národu**.

AKÁ BOLA STARÁ PRIEVIDZA?

Po krátkom kaplánovaní bol poslaný jeho predstaveným do tak dôležitého mesta, ako bola **Prievidza**. V tom čase bola bohatým a dosť vzdelaným mestom, ktoré dávalo smer celej širokej nitrianskej doline. Sem zavítal r. 1870 A. Trúchly. **Keď sa obzrel po tomto mestečku a okolí**, za krátky čas zbadal, že **meštianstvo**, napodobňujúc okolitých pomaďarčených zemanov, začína odkladať svoj krásny, zlatom vyšívaný meštiansky kroj a hanbí sa za reč svojich otcov-slovenčinu. Počul, že sa v ich domoch ozýva kde-tu nemčina a maďarčina, slovenčina ustupuje do úzadia a okolitý slovenský ľud upadá do chudoby a nevzdelanosti. Zarmútil sa tento horlivý kňaz a hneď hľadal pomoc. **Meštianstvo, zvlášť mládež, zhromažďoval okolo seba, príučal ho čítaniu užitočných slovenských kníh a novín**, karhal a verejne hlásal, že len v materinskej reči žije národ, šíril vzdelanosť v meste i v okolí. **V r. 1872 s ostatnými národovcami založil v Prievidzi prvú slovenskú sporiteľňu**. Trúchly bol prvý v práci i v obetách, čím sa stal obľúbencom Prievidze i okolia.

BETLEHEMSKÉ SVETLO

Aj tento rok, pri východe zo sv. omši v sobotu večer 23. 12. a v nedeľu dobeda 24.12. vo farskom aj v piaristickom kostole a v nedeľu poobete 24. 12. od 14.00 do 16,00 na Námestí slobody prievidzskí skauti budú zapalovať všetkým záujemcom betlehemské svetlo.

Korene myšlienky doniesť z Betlehema toto svetlo siahajú do 11. stor., keď mohamedánski Seldžokovia dobyli v 11. stor. územia Malej Ázie a v nej aj Palestíny s mestami Jeruzalem a Betlehem, začali robiť kresťanským pútnikom z Európy k jeruzalemskému Božiemu hrobu a k betlehemskej Jaskyni Narodenia, nesmierne ťažkosti. To, prirodzene, vyvolávalo medzi kresťanmi nevôľu, a tak začali organizovať do vtedajšej Osmanskej ríše výpravy, nazývané križiacke, podľa znaku kríža, ktorý mali križiaci vyšíť na odevoch. V tal. meste Florencii sa chystalo na križiacku výpravu viaceró mládencov. Pri rozlúčke jeden mládenec prisľúbil, že pri návrate domov donesie priamo z Betlehema od jasličiek plamienok lásky, mieru a pokoja.

Po troch rokoch sa do Florencie vrátila skupina križiakov. Na jej čele kráčal otrhaný, vychudnutý mládenec, ktorý niesol v ruke zažatú sviecu. Keď mu druhovia dosvedčili pod prisahou, že ide skutočne o svetielko z Betlehema, nastala vo Florencii veľká radosť. Mládenec svetielko odovzdal miestnemu farárovi, ktorý od neho zapálil sviece. Od týchto plamienkov sa rozohoreli sviece ostatných obyvateľov.

Táto príhoda dala podnet na každoročné prinášanie betlehemskeho svetla z Jaskyne Narodenia v Betleheme do rakúskeho Linzu. V lietadle ho prináša jedno z tamojších postihnutých detí. V Linzi ho preberú skauti, roznesú ho po Rakúsku a odovzdajú skautom Slovenska a Európy. Daj, Pane, aby betlehemské svetlo prinieslo aj do našej vlasti, do našich domovov požehnanie, pokoj, zdravie a šťastie.

M.Puvák(prevzaté)

ŽENÁM A MATKÁM

Je to zvláštne, prečo Tebe, žena, slabšej polovici ľudstva bola daná taká ťažká úloha. A pritom krásna. Zrejme Ten, čo Ti ju dal - Pán Boh, veril viac Tvojej nehe ako sile. Pred 2000 rokmi sa narodil Márii Pán Ježiš a nám ponúka SÁM SEBA ako najvzácnejší dar. I Tebe, žena, matka. Ved' On je Láska. Ty máš výsadu ukryvať a priniesť nový život, zmiernovať bolesť dieťaťa bez veľkých slov. Skús tieto Vianoce vynechať hádky, urovnať spory svojich najbližších i ostatných cez lásku Pána Ježiša. Lebo, ak padneš Ty, padne celá rodina...

Marika

VIANOCE

*V jednej noci, zimnej, tmavej
na oblohe hviezdnej hravej
zastala si kométa.
Čo to hlása do sveta?*

*V jasliach leží, anjel spieva.
Pokojom sa zem rozlieva.
Patrí Dieťa všetkým nám,
je to nebies Otca dar!*

*A tak poďme potichúčky.
Zopnime si svoje rúčky,
prosme Dieťa - Ježiša!*

*Prichádzaj vždy na zem našu,
osviež telo, posväť dušu!
Daj, aby sme všetci v túto hodinu
utvorili na zemi jednu veľkú,
milujúcu sa rodinu!*

*Hlása správu všetkým ľuďom,
že prišiel čas, koniec bludom.
Porodila Panna svätá,
Pána neba - Spásu sveta.*

*Jednoduchý pastier mladý
láskou oka svojho hladí
jeho rúčky skrehnuté.*

*Chudobou tu všetko dýcha,
preto nemá miesto pýcha,
tam, kde ruky
v modlitbe sú zopnuté.*

Viete už o tom, že ...

Spevácky zbor PRAMEŇ hľadá mladých ľudí nad 15 rokov, najmä chlapcov, ktorí majú vzťah k hudbe, spevu a hlavne k Bohu.

Ak máte chuť, pridte medzi nás. Informácie o nácvikoch Vám dajú členovia zboru alebo pán organista. Čakáme Vás.

Prameň

Duchovné cvičenia III. rádu Tešiteliek Božského Srdca Ježišovho z Prievidze sa konali dňa 6. 12. 1995 v charitnom dome. Informácie o III. ráde Tešiteliek a Tešiteľov z Getsemani v redakcii.

A.

Milí dopisovatelia !

Dostávame od Vás listy, ktoré nás tešia. Často prichádzajú i nepodpísané a my ich nemôžeme uverejniť.

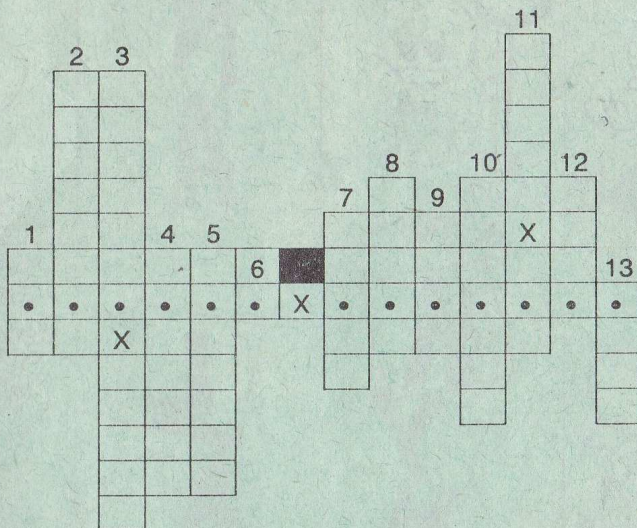
Všetkým Vám, dospelým, študentom i deťom, za príspevky, ktoré k nám do redakcie prichádzali počas celého roka, zo srdca ďakujeme. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu !

REDAKCIA

Vianočná tajnička

1. Prvá žena 2. Mesto, v ktorom sa narodil Ježiš 3. Oslovenie Anjela Gabriela k Panne Márii 4. Kráľ, ktorý dal zabiť malé deti, keď bol Ježiš malý 5. Matka Jána Krstiteľa 6. É 7. 30. 12. má meniny 8. Ježišova matka 9. Prvý muž 10. Ondrej, Šimon, Judáš, Bartolomej boli Ježišovi ... 11. Najväčšie cirkevné sviatky 12. Boh je náš Nebeský ... 13. Náš Spasiteľ, Vykupiteľ

Matilda Čiamporová

Odpovede pošlite do 10 dní na adresu redakcie alebo vhodte do schránky "Bartolomej" vo farskom kostole.

Výhercovia z čísla 12 :

Magda Blašková, Alžbeta Dodoková, Andrea Palasthyjová

Výhercovia z čísla 13 :

Michal Franko, A. Turčanová, Ľudmila Gundzová

Knižné ceny sponzoruje náboženská predajňa FIDES.

BARTOLOMEJ - časopis prievidskej farnosti. Vydáva Rím.- kat. farský úrad Prievidza. Adresa redakcie: Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t.č. 0862/228 01. Redakčný kruh vedie Ondrej Šmidriak. Dobrovoľný príspevok 3,- Sk. Tlač - Ofsetka. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú.

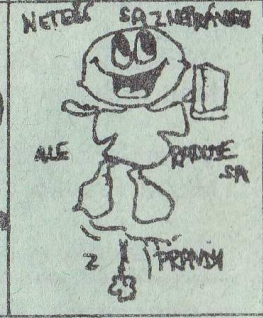
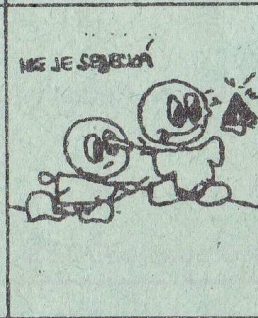

N
A

H
Y
M
N
U
S

L
A
S
K
U

1 KOR 13, 4-8